

A kisántant vasutainak stratégiai megszervezése.

Bukarest, június 4. A Lupta című lap foglalkozik a Szerbia és Románia között kötött vasuti egyezményről, többek között azt mondja, hogy a kisántant bukaresti konferenciáján elhatározták, hogy a három országban összhangba hozzák a *stratégiai vasuti forgalom szervezetét*. Ezt úgy fogják organizálni, hogy szem előtt tartják az érvényben lévő szerződések alapján esetleg elrendelendő mozgósításokat. Különösen megfogják erősíteni az erdélyi fensík és a nyugati határ közti forgalmat, mint-hogy Erdélyben állítják fel a katonai gyárakat.

Jugoszlávia nem rendelkezik olyan

vasuti hálózattal, amely elegendő volna a kisántant valamennyi katonai szükségletének kielégítésére. Az ország keleti és adriai részei között csaknem teljesen hiányzik az összeköttetés. A legnagyobb mértékben hiányt fogják használni a katonai forgalom szempontjából a folyóhálózatot.

Prágában július 9—12-én nagy fontosságú nemzetközi vasuti értekezlet lesz. Valószínű, hogy ez alkalommal tanulmányozni fogják Csehszlovákia közlekedésének kérdését is — és speciális egyezményt írnak alá a kisántant területén lévő vasutak egységes stratégiai megszervezéséről.

A nemzetgyűlés nem tárgyalja a Somogyi—Bacsó-ügyet.

Zajos jelenetek a csütörtöki ülésen.

Budapest, június 4. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Schötszky Béla elnök.

A napirendben levő választójogi javaslatához elsőnek Petrovics Gyula szólal fel. Felléptenül szükségesnek tartja, hogy a nők választójogát is ugyanolyan feltételekhez kössék, mint a férfiakét. A választási rendszer tekintetében a titkos és a listás választás alapján áll. A nyílt szavazást kegyetlennek tartja. Szükséges a titkos szavazás „a szociáldemokrata szakszervezetek terrorjával szemben is.” Általánosságban elfogadja a javaslatot.

Pakols József a következő felszólaló. Szóval teszi a 24 órák szedőstrájkot. A belügyminiszter forradalmi eszközökkel lépett fel az Az Újság gal szemben.

Felkiáltások jobbról: Egy forradalmi újságot szüntettél be.

Esztergyó János: Nem szeretik a kritikát.

Pakols József ezután áttér a választójogra. Nem reméli az ellenzék, hogy nagy eredményeket érhet el a javaslat tárgyalásánál, de azért adta fel a passzivitást, hogy megpróbáljon küzdeni a választójog kiterjesztéséért. Foglalkozik a javaslat indokolásával. A javaslat reakciós. Kifogásolja a szükséges előképzettség igazolását és a női választójog korlátozását. Követeli a titkos szavazást. A javaslat nem épít,

Horváth Zoltán a Somogyi—Bacsó-gyilkosság napirendretűzését indítványozza.

A napirendhez Horváth Zoltán szól hozzá.

— Beniczky szájából súlyos gyanúsítás hangzott el, mondotta Horváth Zoltán, amely súlyosan érinti az egész ország becsületét. Nem szabad törni, hogy a kormány miatt a külföld általánosítson az egész országra. Még nem fordult elő a parlament történetében, hogy az ellenzéknek ne adtak volna jogot hozzászólni egy súlyos kérdéshez. A magyar parlamenti ellenzék nem engedték szóhoz jutni, itt tiltakozni való van. Ki kell vinni ezt az egész ügyet a napfényre.

A jobboldalon ekkor izgatott közbekiáltások hangzanak el.

— Olt a bíróság! — kiáltják.

— Erre nem illetékes, szól Horváth Zoltán. (Óriási zaj a jobboldalon.)

— Hogy mondhat ilyet, kiáltják kórusban.

— Ebben az ügyben, folytatja beszédét Horváth, vannak súlyos vádak, de jogi szempontból ezek nem kritériumok.

— Igaz, ezután nem is lesz főtárgyalás ebben az ügyben. Ezért kell napfényre hozni mindent. Elég volt a

halkodásból.

Horváth Zoltán ezután az Az Újság

beállításáról beszél.

— Nagyon helyes, be is kell tiltani!

— Kérjük a kormányt.

— Maguk sajtóhíreiről — zug a

jobboldalon.

— Nagy zaj az egész házban.

— Horváth Zoltán ezután erősen je-

lent, hogy az ügy látszik nem

lenet eszébe sem jut csak tagadni

fehérvári dögvész és áldozat

Ekkor hirtelen kigyullad a klotür-

lampa. Az egész kormányparti kórusban

kiáltja: Elég volt! és nem engedi

tovább beszélni Horváth bevezetli in-

ditványát, amely szerint

tűzzék napirendre a Somogyi—

Bacsó-gyilkosság ügyét.

hanem rombol és ezért ezt nem fogadja el.

A következő felszólaló Reisinger Ferenc. Helytelen, hogy a nőknél bármilyen gyermekhez kötik a választójogot. Sok esetben előfordul, hogy valaki súlyos csapás folytán elvesíti három gyermekét. A javaslatot nem fogadja el.

Kidrik Ferenc beszédét azial kezd, hogy a kormánynak munkaalkalmakról kell gondoskodni. Hivatkozik arra, hogy a szakszervezetek mennyi munkanélküli segélyt fizetnek ki. Ha nem lesz általános titkos választójog, akkor a munkásság nem a parlament útján igyekszik majd céljait elérni. A javaslatot nem fogadja el.

Rothenstein Mór szólal fel ezután: A javaslatot nem tartja megfelelőnek, mert a választók igen nagyrészt zárja ki a választójogból. A forradalmaktól nem kell félni. A történelem szerint a forradalmaknak vívmányai is vannak. Sürgeli a választókerületek felosztásáról szóló törvényjavaslat megalkotását. Az eskü lefélélt feleslegesnek tartja. A javaslatot nem fogadja el.

Kun Béla beszédének holnapra való halasztását kéri, aminek a Ház hozzájárul.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap tartsa a mai napirenddel.

Várnai Dániel szólal fel ezután. Hozzájárul Horváth Zoltán indítványához és hozzáteszi, tisztázzák végre az összes gyilkosságokat.

Szomjas Gusztáv ekkor föláll és tényleg a szocialistákra mutat.

Óriási zaj az egész baloldalon. Egy-más felé kiabálnak az összes képviselők. Csak Szeder Ferenc hangját lehet hallani, aki Szomjas felé ezt kiáltja: — Nyomorult!

A botrány tovább tart, az ellenzék izgatottan a padot veri. A kiáltás fokozódik, semmi értelmes szót sem lehet hallani. Majd az egész kormány-part hangosan kiáltja Szeder felé: — Mentelméhez!

Az elnök kimondja, hogy Szeder a mentelmi bizottság elé utasítja a Ház. Percek múlva csöndesedik csak el az ülésterem. Szomjas ki magyarázza szavait. Ő nem nevezte gyilkosoknak a tuloldalt, csak azt mondotta, hogy ha az összes gyilkosságokat tisztáznák, akarnák, kevés lenne az akasztófa.

Szeder Ferenc erre bocánatot kér, megköveti a Házat.

Az elnök végül az ellenzék közbevetéseitől kisérve kijelenti, hogy Horváth Zoltán indítványát még szavazásra sem teheti föl. A Somogyi-gyilkosság ügyét ugyanis nyilvános tárgyalásra nem készítette elő egyetlen parlamenti bizottság sem.

Az ülés a nagy zajban 6 óra után ért véget.

A marokkói harcok.

Fez, június 4. A május 21. és 22. ikei veszteségek, amelyeket a rifkabilok és a dzsevala törzseiek csak repülő támadás révén szenvedtek, 250 halott és 300 sebesülte rugnak.

Törvényjavaslat készül a szakszervezetek megrendszabályozásáról.

Kormányintézkedésre ismét megjelenik egy napra a két ideiglenes kormánylap. — A kormánypárti értekezlete.

Budapest, június 4. A kormánypárti csütörtök este Almássy László elnökletével értekezletet tartott.

Almássy László megnyitva az értekezletet, kegyeletes szavakkal emlékeztet meg Heinrich Ferencről.

Almássy ezután a párt nevében üdvözölte Kiebelberg Kunó gróf kultuszminisztert abból az alkalomból, hogy az olasz követ vasárnap ad a neki az olasz koronarend nagykeresztjét. A minisztert megüdvözték.

Pintér László üdvözölte a kormányt abból az alkalomból, hogy a Beniczky-féle támadással kapcsolatban erőteljes lépésre határozta el magát az Az Újság című napilappal szemben. Kérdezi a kormánytól, szándékozik-e a munkaszabadság biztosítását törvényhozásilag rendezni.

Rakovszky Iván válaszában kijelentette, hogy a sztrájkért sem a szaksze vezet, sem a politikai pártok vezetői egyelőre nem akarja a felelősséget vállalni s ez már magában véve is szükségessé teszi annak megvizsgálását, vajjon a nyolcdíszszakszervezet

Június 17-én tartja az új fővárosi közgyűlés első ülését

Budapest, június 4. A Ripka Ferenc kormánybiztos által a múlt héten összehívott pártközi konferencia ma délután folytatta a közgyűlés előkészítésére vonatkozó tanácskozásait. Az értekezleten az egységes közszégi párt részéről Kozma Jenő, a demokrata párt részéről Bárczy István és Vázsonyi Vilmos, a keresztény közszégi párt részéről Wolff Károly és Ernst Sándor, a szabad elvű párt részéről Ugron Gábor jelent meg.

A konferencia megnyugvással vette

Három évi városrendezés — egy év alatt.

A polgármester budapesti tárgyalásai.

A polgármester kedden, a reggeli gyorsall utazott Budapestre, ahonnan csak szerdán este érkezett vissza. Csütörtökön délelőtti felkerestük hivatalában és érdeklődtünk fővárosi útjának eredményei iránt. Érdeklődésünkre a következőket mondotta:

Köbányatulajdonosokból, pénzberekéből és műszaki emberekből álló csoport ajánlatot tett a városnak. (Erről az ajánlatról és a polgármester elnökletével megtartott bizalmas értekezletről néhány nap előtt részletesen beszámolt a Délmagyarország.) Az ajánlat szerint ez az érdeklőség vállalkozna a város három évi városrendezési program egy év alatt való megvalósítására. A szükséges kőanyagot, a műszaki embereket is ők adnák és ők fogadnák fel a munkásokat kizárólag a szegedi munkanélküliek táborából. A munkát hitelbe végeznék el úgy, hogy a városnak három év alatt is kellene törlesztenie a költségeket — bizonyos kamattal hozzászámításával együtt. A belügyminisztériumban aziránt érdeklődtem, hogy hozzájárulna-e a kormány ehhez a hitelművelethez, — tekintettel arra, hogy a munkanélküliség enyhítéséről van szó. A belügyminisztériumban ugyanaz az álláspont, ami az enyém is. Eszerint az ajánlatot csak akkor fogadhatja el a város, ha a kamattal nem lesz túl magas.

— Ha lesz valami ebből a tervből, sok szegedi munkanélküli jut kereset-hez, de ez még sem elég. Eppen ezért örömmel vettem annak a tervnek a hírt is, hogy egy nagyobb ipartelep — amely a meglévő szegedi ipartelep-k érdeklőségi körét egyáltalában nem érinti — át akar telepedni Szegedre. A város a legnagyobb kedvezmények biztosítására hajlandó, esetleg a vállalatban bizonyos fokig érdekeltséget is vállalna. Bővebben erről egyelőre még nem beszélhetek, annyi azonban bizonyos, hogy ha sikerül a terv, sok szegedi munkás juthat ismét ke esethez.

Elmondotta még a polgármester, hogy az új városi létszámapisztlásra vonatkozó kormányrendelet rövidesen megjelenik. A belügyminisztérium az eddigi

nem szabályellenesen jár-e el ez esetben. A kormány egyébként gondoskodott a kövélemény tájékoztatásáról, mert úgy az Esti Hírek, mint a Reggeli Hírek megjelenik. A nemzetgyűlés előtt két törvényjavaslat is fekszik, egyik a szakszervezetekről, a másik pedig a rendtörvény, melyek mindegyike a felvetett kérdésekkel összefüggő rendszeti intézkedéseket tartalmaz.

Bozsa János az olasz—magyar szerződés tárgyalásának fontosságára mutatott rá.

Barthos Andor, a párt szociális bizottságának elnöke, a KANSZ nyugdíjasai ak, árváinak és özvegyeinek nyugdíjfeltételeire és az ellátmányokra vonatkozó memorandumát ismerlette, amelyet a párt párlóldal terjeszt fel a kormányhoz. Majd bejelentette Barthos, hogy a szociális bizottság az orvosok nyugdíja ügyében az érdekeltek bevonásával értekezletet tartott, melyen kimondták, hogy a kötelező biztosítást vélik szükségesnek aggkor és munkakapcsolás eseteire. Arra kérték a pártot, hogy ilyen értelemben foglaljon állást.

tudomásul a belügyminiszternek a választójogi névjegyzékre vonatkozó rendelkezéseit. Megállapodás történt a pártoknak a közgyűlés termében való elhelyezésére vonatkozólag, azonkívül megállapodtak az összehívandó első közgyűlés terminusában is, amely június 17-én, szerdán délután lesz. A pártok az alakuló közgyűlésen mindenemű elvi kijelentéstől tartózkodnak. Az értekezlet kölcsönös lojalitással tárgyalta a felmerült ügyeket.

létszámapisztlásokkal megvan elégedve és teljesíti a városnak a legutóbbi rendelet módosítására vonatkozó kérését. Ez a rendelet — mint ismeretes — kimondta, hogy a városok csak egy ügyészt tarthattak. A közgyűlés felül a rendelet módosításáért, mert Szegeden ahol a városnak tizenhatezer földterület van, föltétlenül szükséges legalább két ügyész. A kormány a rendeletet most ilyen értelemben módosítja.

A pénzügyminisztériumban megígérték a polgármesternek, hogy az állami tisztviselők visszatartóit kereseli adójának ügyét rövidesen rendezik. A városnak sürgősen össze kell állítani állami tartozásainak és a tartozások törlesztésének pontos kimutatását. Ha kiderül, hogy a város már tényleg kifizette az államnak minden adósságát, a pénzügyminiszter feloldja a visszatartott adókat és a város rendelkezésére bocsátja. Megsürgette a polgármester a forgalmi adórészesedésre ígért közel négymilliárd koronás előleg kiutalását is. Igéretet kapott, hogy teljesítik a kérését.

A földmíveléstügyi minisztériumban bejelentette, hogy a Fehértői halászat tervét kidolgozta és valóra akarja váltítani a város. A minisztérium húsz évvel ezelőtt a Fehértői halászat tervét egyeztetve már jóváhagyta. Most azt kívánja, hogy a tervet terjessze fel a város, a minisztérium illetékes osztálya majd átdolgozza. A halászló létesítési költségeinek fedezetéről is tárgyaltak. Megállapodtak abban, hogy a költségeket a felveendő külföldi kölcsönökből fedezi a város. Hogy mennyi kölcsönt vehet föl Szeged, az a miniszterelnök Genf-ből való hazaérkezése után tudható meg. Hír szerint a város összesen feleannyi külföldi kölcsönt vehetne fel, mint amennyit az állam, vagyis százhuszonötmillió aranykoronát. Ezt az összeget arányosan osztják majd fel a városok között.

A Délmagyarország telefonszámai.

Szerkesztőség 13—33.
Kiadóhivatal és jegyiroda 306.
Nyomda 16—34.